

Centrum služeb pro rodinu a dítě a dětský domov Charlotty Masarykové

U VČELY 176, 156 00 PRAHA 5 - ZBRASLAV

Telefon + fax: +420 257 920 303

Zřizovatel: Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, 110 00 Praha 1

Výchovně vzdělávací program - Rodinná skupina Sulova Centra služeb pro rodinu a dítě a dětského domova Charlotty Masarykové (dále jen CCHM)

Adresa: Centrum služeb pro rodinu a dítě a dětský domov Charlotty Masarykové, p. o.
U Včely 176, Praha 5 – Zbraslav
pobočka: Sulova 1356/5
156 00 Praha 5 – Zbraslav
IČO: 00579203

telefon: 257 920 303

email: reditel@ddzbraslav.cz

Statutární zástupce: Ing. Radka Soukupová

Zřizovatel: Hlavní město Praha
Magistrát hlavního města Prahy
Mariánské nám. 2
110 00 Praha 1

Obsah dokumentu:

1. Charakteristika rodinné skupiny
2. Obsah výchovně vzdělávacího programu
 - a) Výchovně vzdělávací cíle
 - b) Rozvoj v oblasti získávání kompetencí
 - c) Rozvoj ve výchovných oblastech
3. Zveřejnění výchovně vzdělávacího programu

1. Charakteristika rodinné skupiny

Rodinná skupina Sulova s celodenním celoročním provozem vykonává svou činnost v rámci CCHM v samostatném bytě Praha 5 – Zbraslav, na adrese Sulova 1356/5. Byt je určen pro 4 děti, kterou jsou umístěny do CCHM na základě rozhodnutí příslušného soudu. Péči o děti zajišťuje 8 vychovatelů. Byt se nachází na Zbraslavi stejně jako sídlo CCHM a funguje jako odloučená samostatná rodinná skupina. V bytě jsou pro děti dva dvoulůžkové pokoje, kuchyň, obývací pokoj, pracovna pro vychovatele a hygienické zázemí. V rámci rodinné skupiny se jak finančně, tak organizačně snaží CCHM o co nejsamostatnější výchovné a rodinné prostředí pro děti. Do rodinné skupiny Sulova jsou umísťovány děti zdravé, dále děti se zdravotním handicapem, i se specifickými potřebami v učení i chování. Rodinná skupina je koedukovaná pro děti předškolního i školního věku. Děti v rodinné skupině se aktivně podílejí

s vychovateli na chodu „své“ domácnosti, učí se domácí práce, zapojují se do nakupování, vaření, praní, úklidu.

Pokud děti odcházejí na víkend či prázdniny do rodin, odcházejí se souhlasem orgánu sociálně-právní ochrany na pobyt mimo zařízení.

Dětem je nabídnuta široká škála možností volnočasových aktivit, které musí vychovatelé skloubit s rozdílnými rozvrhy školní docházky dětí, vedením domácnosti a přípravou dětí na školní vyučování a také potřebami dětí.

V rodinné skupině pracují zkušení pracovníci se schopností organizovat a flexibilně pracovat s výchovným plánem. Programy rozvoje osobnosti dětí se zaměřují především na sociální dovednosti. Pedagogové vedou děti k samostatnosti a sebeobsluze, důležitým prvkem je pak kooperace členů rodinné skupiny. Důraz je kladen na osobní příklad vychovatelů, kteří přirozeně sdílejí s dětmi své hodnoty

Činnost rodinné skupiny je podporována CCHM v oblasti materiálního a finančního zabezpečení, v oblasti vzdělávání a rozvoje pedagogů, včetně aktivní práce se supervizí, v jasném nastavení pravidel a mantinelů. Život v rodinné skupině se přibližuje co nejvíce životu rodině, což má pozitivní vliv na zdárný vývoj dětí.

2. Obsah výchovně vzdělávacího programu

Hlavním obsahem výchovy a vzdělávání je příprava dítěte na samostatný život s ohledem na jeho individuální zvláštnosti. Výchovně vzdělávací činnosti vycházejí z výchovně vzdělávacího programu rodinné skupiny, týdenních plánů rodinné skupiny a programu rozvoje osobnosti dítěte, kde je přihlédnuto k osobnosti dítěte a je respektována duševní hygiena dítěte. Důraz je kladen na přítomnost, prožitkovou činnost a na uspokojení individuálních potřeb dítěte, rozvoj jeho schopností a zdravé fyzické, psychické a sociální prospívání.

Předškolní věk

Ve spolupráci s předškolními zařízeními, které děti navštěvují, jde o zvládnutí základů mateřského jazyka v řečovém projevu do té míry, aby bylo dítě schopno se srozumitelně vyjadřovat a úspěšně navazovat kontakty s dětmi i dospělými. Zvládnutím základů jazyka získá dítě elementární předpoklady pro svoji tvořivost. Dítě si osvojuje hygienické návyky, základní pohybové dovednosti a s tím související poznatky a zkušenosti. Při práci s dítětem vychovatel využívá vhodnou motivaci, jeho touhy po činnosti a poznání. Cílem je minimalizovat negativní jevy jako jsou zlozvyky a špatné návyky. V rámci sebeobsluhy se dítě má naučit se obléci, obout, vyzout, vzít si věci apod.

Mladší školní věk

Ve spolupráci se základními školami, které děti navštěvují, a v rámci domácí přípravy jde o osvojování si užívání základních vzdělávacích postupů a dovedností (čtení, psaní, počítání). Děti získávají poznatky o životě a přírodě. Důležitým prvkem je získání pracovních návyků. Přirozenou formou se umenšuje tvorba nežádoucích návyků, vzdor, negativismus či nekázeň. V oblasti sebeobsluhy se rozšiřují činnosti z předškolního věku. Děti přebírají odpovědnost za jim svěřený úkol, učí se udržovat pořádek kolem své osoby (aktovka, skříň, zásuvka), zvládnou jednoduchý nákup. V domácnosti se podílí na jednodušších pracovních činnostech, přiměřeně jejich fyzickému a psychickému vývoji.

Starší školní věk

Rovněž ve spolupráci se základními školami, které děti navštěvují, a v rámci domácí přípravy na vyučování získávají děti základy všeobecného vzdělání z různých oblastí vědy, kultury, umění s uplatněním všech výchovných aspektů a možností s odměnami nebo tresty. Vychovatelé pracují s kvalitou vědomostí, dovedností a návyků. Samozřejmou součástí sebeobsluhy je praní, vyčištění obuvi, převlékání postele, žehlení prádla, uklízení, mytí nádobí, udržování čistoty oblečení v pořádku kolem své osoby. Děti se také podílejí na vaření, s pomocí dospělých zvládnou složitější postupy přípravy.

Podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Na základě vyhlášky č. 73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných, se stanovují podmínky pro děti v jednotlivých věkových obdobích. V rodinné skupině je dětem se specifickými poruchami učení i chování poskytována speciální péče. Pracuje se s dětmi při pravidelné přípravě do školy podle individuálních plánů doporučených pedagogicko-psychologickou poradnou a sestavených učiteli základních škol, kam děti docházejí.

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacích činností dětí v rodinné skupině jsou zájmové kroužky, společenské a kulturní aktivity, které nemají charakter pravidelnosti. Aktivity vycházejí z konkrétních aktuálních situací a potřeb nebo individuálního zájmu dětí. Děti se pravidelně účastní společenských akcí pořádaných nadacemi a občanskými sdruženími, městem a dalšími institucemi.

a) Výchovně vzdělávací cíle

Hlavní náplní výchovně vzdělávacího programu rodinné skupiny Sulova je zmírnit sociální vyloučení dětí ze společnosti a co nejvíce podpořit tvořivost, samostatnost, sebeobsluhu a cílevědomost dětí. Výchovně vzdělávací cíle vychází ze systémové práce s dětmi, která má významně pomoci při začleňování do společnosti a umožnit dětem získat nejen vzdělání, kvalifikaci potřebnou pro uplatnění, ale také sociální a komunikační dovednosti jako předpoklad úspěšného návratu do běžného způsobu života. Dle individuálních potřeb a jejich osobnostních předpokladů jsou děti intenzivně připravovány na samostatný život a podílejí se aktivně na své budoucnosti. Cílem je podpora dětí až do úplného osamostatnění založeném na dlouhodobých výchovných postupech. Zároveň se vychovatelé učí novým způsobům práce,

jsou schopni reflektovat svoji práci a v maximální možné míře získávají nové moderní poznatky z příslušných oblastí při dalším vzdělávání. Vhodný způsob přípravy na samostatný život umožňuje úspěšnější začlenění dětí do běžného života, rozvíjí sociální a komunikační dovednosti, umožňuje dětem osvojit si finanční gramotnost a v neposlední řadě pomáhá dětem orientovat se ve složitém sociálním prostředí mimo pobytové zařízení.

b) Rozvoj v oblasti získávání kompetencí

Komunikativní kompetence

Děti dokážou formulovat své myšlenky souvisle a srozumitelně. V mluvených i psaných projevech dokáže dítě získané komunikativní schopnosti využít k vytváření vzájemných vztahů k ostatním lidem. Dítě umí obhájit své názory a zároveň respektovat názory a postoje druhých, vystupovat v souladu se zásadami kulturního projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Děti rozpoznají nevhodné a rizikové chování a uvědomují si jeho možné důsledky, umí si stanovit cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek. Děti jsou připraveny adaptovat se na měnící se životní podmínky, dále se vzdělávat a pečovat o své fyzické a duševní zdraví. Děti vědomě dokáží dodržovat pravidla slušného chování, přijímat hodnocení svých výsledků i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat a přijímat radu i kritiku. Dále děti získávají kompetence v oblasti finanční gramotnosti.

Kompetence řešit samostatně běžné pracovní a mimopracovní problémy

Děti umí porozumět zadaným úkolům, umí hledat možné varianty řešení na základě využití svých zkušeností a dovedností nabytých dříve. Děti se dokáží samostatně rozhodovat při řešení a přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí. Umí přemýšlet o příčinách problémů a volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Děti zvládají práci s osobním počítačem, umí komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak celosvětové sítě Internet a využívat i další prostředky informačních a komunikačních technologií.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Děti jsou schopny získávat a vyhodnocovat informace o budoucím povolání, o poradenských a zprostředkovatelských službách a mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání a reálnou představu o platových i pracovních podmínkách.

Kompetence k učení

Děti si umí organizovat a řídit proces vlastního učení, být čtenářsky gramotné, zvládat různé způsoby práce s textem, hodnotit vlastní výsledky učení a efektivně je využívat v praxi. Děti znají možnosti svého dalšího vzdělávání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Děti by měly být schopny dodržovat zákony a společenská pravidla, respektovat práva a osobnost druhých lidí, uvědomovat si potřebu multikulturního soužití. Uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

c) Rozvoj ve výchovných oblastech

Enviromentální výchova se zabývá ochranou životního prostředí, formováním ekologicky správného vztahu dětí k přírodě a vysvětlováním závažností ekologických problémů, které ovlivňují naši planetu. Výchova bude realizována především každodenní aktivitou a zažitím správných návyků (třídění odpadu, šetření energiemi či vodou, apod.) a formou výletů do zoologických zahrad, ekologických farem a do stanic pro ohrožená zvířata a besedami s lidmi, kteří se těmito otázkami zabývají.

Multikulturní výchova vede děti k rasové toleranci a k odmítání xenofobie, násilí, vytváří zdravý postoj vůči imigrantům a jejich někdy odlišným hodnotám. Zároveň podporuje znalosti o státních symbolech a vede děti k dodržování tradic a zvyků naší společnosti. Výsledkem je podpora porozumění a respekt k jiným kulturám, rozvoj vědomí sounáležitosti s širším celkem.

Mediální výchova se zaměřuje na potřebu naučit děti vnímat média a umět rozpoznat, co je a co není objektivní informace, orientovat se v mediální komunikaci a práci s médii samotnými. Děti se naučí zvládat základní práce na počítači, používat elektronickou poštu, ovládat jednoduché elektrotechnické přístroje apod. Cílem je vypěstovat u dětí kritický přístup ke zpravodajství a k reklamě, naučit je rozeznat nebezpečí internetu zvláště se zaměřením na ochranu osobních údajů.

Osobnostní a sociální výchova naplňuje cíle osobnostního rozvoje. Zabývá se sociálně právními otázkami rodiny, otázkami rizikového chování a problematikou závislostí nebo šikany. Výchova rozvíjí kladné charakterové vlastnosti a upevňuje poznatky ze školy a zájmové činnosti, vede k posilování vzájemné komunikace a sociálních rolí dítěte v rodinné skupině i ve společnosti. Realizace této výchovy probíhá nepřetržitě ve všech činnostech dětí v rodinné skupině i mimo ni.

3. Zveřejnění výchovně vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací program rodinné skupiny vydává ředitel CCHM a zveřejní jej na přístupném místě v elektronické podobě na webových stránkách CCHM.

Každá rodinná skupina dostane jeden výtisk k dispozici, vychází z něj při sestavování ročních a týdenních plánů, podrobně konkretizuje formy a cíle dle potřeb a individuality dětí v rodinné skupině.

Ředitel zařízení seznámí prokazatelným způsobem všechny pracovníky a děti s vydáním a obsahem výchovně vzdělávacího programu rodinné skupiny.

V Praze dne 28. 2. 2021

Ing. Radka Soukupová
ředitelka
Centrum služeb pro rodinu a dítě
a dětský domov Charlotty Masarykové